

Spondylose

Spondylose is een degeneratieve en chronische aandoening aan de wervelkolom, waarbij er aan alle zijden van de wervels botwoekeringen ontstaan die druk op de uittredende zenuwen uitoefenen. Deze botwoekeringen ontstaan meestal bij het ouder worden of bij een trauma en zorgen voor verstijving van één tussenwervelschijf of meerdere tussenwervelschijven. Het lichaam reageert hierop door extra bot te vormen, wat de omliggende weefsels irriteert en tot pijn kan leiden en het bewegen zelfs onmogelijk kan maken. In heel zeldzame gevallen komt spondylose voor in de nekwervels.

Oorzaken

Spondylose wordt voornamelijk geassocieerd met ouderdom. Onderzoek wijst uit dat het vaak optreedt als secundair probleem bij andere degeneratieve aandoeningen, zoals artrose.

In een normale wervelkolom worden de wervels met elkaar verbonden door banden die een flexibele bescherming bieden rond de ruggengraat. Tussen elke wervel zit een kraakbeenschijf die als schokdemper dient. Spondylose tast de wervelkolom aan en wordt gekenmerkt door botwoekeringen

aan de zijkanten van de wervelkolom. Soms is er maar één botwoekering te zien, maar meestal ontstaan er op meerdere plaatsen van de wervelkolom de karakteristieke uitsteeksels. Gewoonlijk ontstaat spondylose op de wervels langs de borstkas (vooral op de verbinding tussen de ribbenkast en de maag), bij de lendenwervels en rond de heupen en achterpoten.

Het ontstaan van spondylose is niet altijd duidelijk, al heeft onderzoek uitgewezen dat artrose, naast erfelijkheid, hierin een rol kan spelen. Daarnaast kan spondylose ontstaan door een trauma. Honden die op jonge leeftijd te zwaar worden belast en sporthonden lopen een verhoogd risico. Spondylose komt bij bepaalde middelgrote tot grote rassen veel voor en uit zich meestal op middelbare leeftijd. Een ras waarbij spondylose vaak voorkomt, is de boxer. Bij dit ras kan de aandoening al op 1 of 2-jarige leeftijd optreden.

Diagnose

De meeste mensen merken pas dat hun hond iets aan de ruggengraat mankeert als de hond moeilijk kan opstaan en geen trap meer wil lopen of niet meer in de auto wil springen. De dierenarts moet een volledig bloed- en urineonderzoek doen om andere ziekten uit te sluiten en vervolgens door middel van een röntgenfoto (of CT- of MRI-scan) spondylose diagnosticeren. De arts moet ervoor zorgen dat er goede röntgenfoto's van de borst en maag (zijaanzicht) van de hond worden gemaakt, omdat alleen dan de botwoekeringen goed te zien zijn.

Het komt niet vaak voor dat de zenuwen in de buurt van de botwoekeringen zijn beschadigd, maar de hond heeft wel pijn omdat de uitsteeksels op de zenuwen of

zenuwbanen kunnen drukken. Uitsteeksels die direct op de zenuwen drukken, kunnen zelfs voor verlamming zorgen. Uiteindelijk kunnen wervels met elkaar vergroeien. De bewegelijkheid is dan verloren, maar de pijn neemt door de stabilisatie wel af. Helaas is de aandoening vrijwel altijd op meerdere plaatsen aanwezig, zodat er altijd wel een gevoelige plaats overblijft.

In zeldzame gevallen ontstaan er botwoekeringen bij de overgang van de laatste lendenwervel naar het staartbeen. Op deze plaats zijn de botwoekeringen zo groot, dat ze wel voor zenuwuitval zorgen en zo veel pijn veroorzaken dat de hond moet worden ingeslapen. Deze vorm komt vooral voor bij de Duitse herder.

Behandeling

Als de hond niet of nauwelijks symptomen van de spondylose vertoont, kan hij nog jaren een gewoon leven leiden, zelfs al is hij iets beperkt in zijn bewegingen. De botwoekeringen zijn operatief niet te verwijderen, waardoor behandeling alleen gericht is op vertraging van het proces en pijnbestrijding. Helaas gaat het in veel gevallen om grotere honden op leeftijd, zodat er vaak andere problemen zoals artrose, heupdysplasie of knieproblemen meespelen. Met pijnbestrijding in de vorm van NSAID's, gewichtsafname, fysiotherapie en bewegingstherapie kan er een goed behandelplan worden opgesteld. Preventieve maatregelen zijn bij deze aandoening niet mogelijk.

Bronnen

1. Evaluation of the association between spondylosis deformans and clinical signs of intervertebral disk disease in dogs: 172 cases (1999–2000), Gwendolyn J. Levine BS Jonathan M. Levine DVM, DACVIM Michael A. Walker DVM, DACVR, DACVRO Roy R. Pool DVM, PhD Geoffrey T. Fosgate DVM, PhD, DACVPM, published in Journal of the American Veterinary Medical Association, January 1, 2006.
2. Spondylosis deformans of the lumbo-sacral joint in dogs, Jayne A. Wright, first published online April 2008, Journal of Small Animal Practice UK.
3. Prevalence of spondylosis deformans and estimates of genetic parameters for the degree of osteophytes development in Italian Boxer dogs, P. Carnier, L. Gallo, E. Sturaro, P. Piccinini† and G. Bittante, Journal of Animal Science of the American Society Illinois.
4. VCA Animal Hospitals, Cheryl Yuill, DVM, MSc, CVH, Los Angeles California.